

Skave Grusgrav A/S
Bartholinsvej 1
7500 Holstebro

**Tilladelse til råstofindvinding på del af matr.nr. 5e, 5g og 8b
Borbjerg By, Borbjerg samt 35d og 35e Den østlige Del,
Borbjerg i Holstebro Kommune gældende i perioden 25.
august 2023 til 24. august 2033**

Dato 25-08-2023

Sagsbehandler Nanna R. Lauridsen

raastoffer@ru.rm.dk

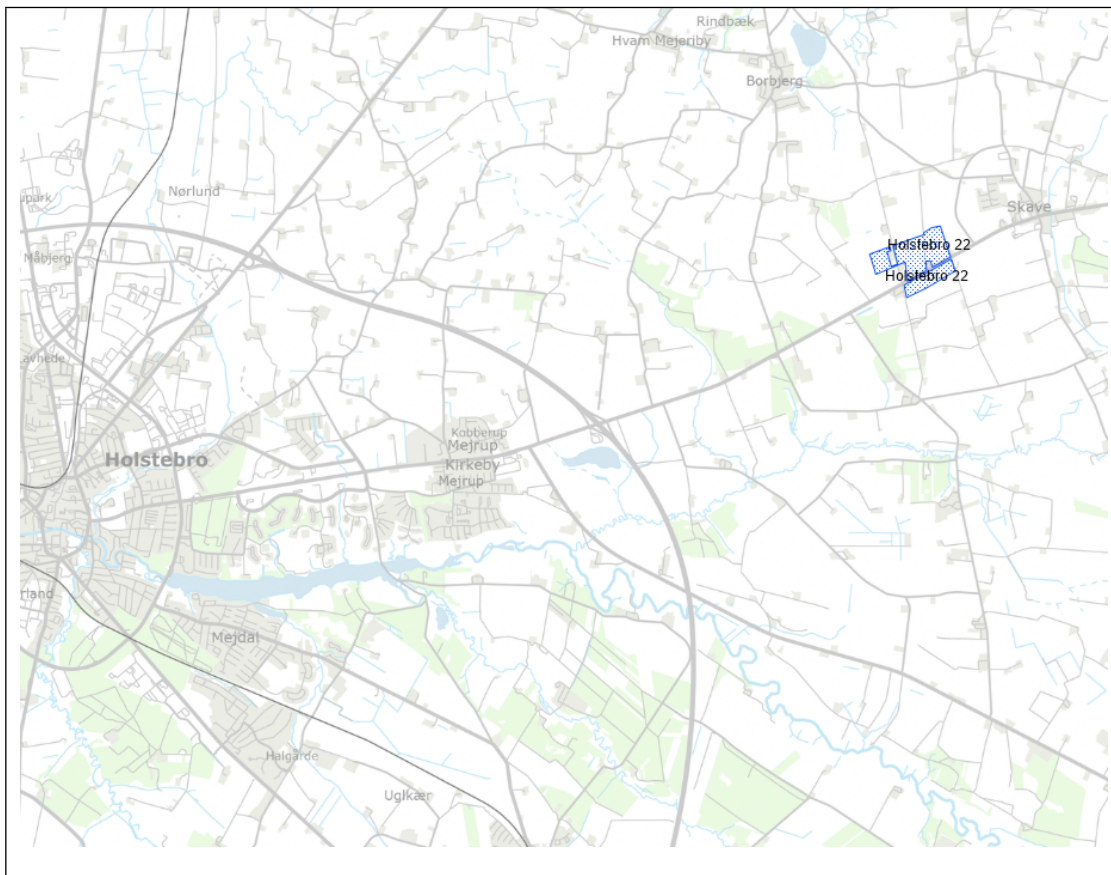
Tel. +45 9243 2117

Sagsnr. 1-50-71-23-20

Side 1

Figur 1. Kortudsnittet viser det tilladte areal til råstofindvinding (blå skravering), matrikelskel (pink linjer) på luftfoto fra 2022.

Figur 2. Kortudsnittet viser tilladelsens areal (blå) placeret imellem Holstebro og Skave.

<p>Ansøger og indvinder:</p>	<p>Ejere:</p>
<p>Skave Grusgrav A/S Bartholinsvej 1 7500 Holstebro</p> <p>CVR-nr.: 38204742</p>	<p>8b Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg: Jan M. L. Kristensen, Bartholinsvej 1, 7500 Holstebro</p> <p>5e og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35e Den østlige Del, Borbjerg: Torben Mikkelsen, Viborgvej 156, 7500 Holstebro</p>

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelser fra Region Midtjylland	5
A.1. Råstofloven.....	5
A.1.1. Begrundelse	5
A.2. Vurdering efter habitatbekendtgørelsen	5
A.2.1. Natura 2000-væsentlighedsvurdering	5
A.2.2. Bilag IV-artsvurdering	6
A.3. Vurdering efter indsatsbekendtgørelsens § 8	6
A.4. Miljøvurderingsloven	7
B. Afgørelser fra andre myndigheder efter anden lovgivning...	7
B.1. Vandforsyningsloven	7
B.2. Miljøbeskyttelsesloven	8
B.3. Privatvejsloven.....	8
C. Vilkår for indvindingen	9
C.1. Vilkår efter råstofloven	9
C.1.1. Før indvindingen må påbegyndes	9
C.1.2. Godkendt materiel	10
C.1.3. Driftstider	10
C.1.4. Kørsel i råstofgraven	10
C.1.5. Støj.....	10
C.1.6. Støv	11
C.1.7. Graveafstande og begrænsninger	11
C.1.8. Bevaring af geologiske profiler	13
C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening.....	13
C.1.10. Andre aktiviteter	14
C.1.11. Efterbehandling.....	14
C.2. Vilkår efter vandforsyningsloven	15
C.3. Vilkår efter miljøbeskyttelsesloven	16
D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven.....	17
D.1. Råstofindvinding.....	17
D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	17
D.3. Tinglysning	17
D.4. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse.....	18
D.4.1. Sikkerhedsstillelse	19
D.5. Tilsyn og besigtigelse	19
D.6. Indberetning af indvunden mængde.....	20
D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.....	20
D.8. Råstofafgift.....	21
D.9. Ændring af vilkår	21
E. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning	22
E.1. Fortidsminder	22
E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.....	22
E.3. Dræn	22
E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter.....	22

E.5. Beskyttelse af søer	23
E.6. Vejadgang og færdsel på veje.....	23
E.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej.....	24
E.8. Forsyningsledninger	25
E.9. Stationære olietanke	26
E.10. Mobile olietanke	26
E.11. Affaldshåndtering	26
E.12. Tilførsel af jord til råstofgrave	26
F. Region Midtjyllands behandling af sagen.....	27
F.1. Om afvejning efter råstofloven.....	27
F.2. Planforhold.....	27
F.2.1. Råstofplan	27
F.2.2. Kommuneplan.....	27
F.2.3. Lokalplan	28
F.3. Miljømæssige forhold	28
F.3.1. Grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevandsinteresser	28
F.3.2. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen	29
F.3.3. Forsyningsledninger	29
F.3.4. Støj	30
F.3.5. Støv	32
F.3.6. Kulturarv.....	32
F.3.7. Landskab	32
F.3.8. Færdsel i råstofgraven	33
F.3.9. Graveafstande og periferiskråninger.....	33
F.3.10. Efterbehandling	34
F.3.11. Andre forhold	35
F.4. Samlet afvejning med begrundelse for tilladelsen	36
G. Grundlag for tilladelsen.....	37
G.1. Høring over udkast til tilladelse.....	37
G.2. Høringssvar	38
H. Offentliggørelse og klagevejledning.....	40
H.1. Afgørelser efter råstofloven	41
H.2. Afgørelsen efter miljøvurderingsloven	41
H.3. Afgørelsen efter vandforsyningsloven	42
H.4. Afgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven	42
H.5. Afgørelsen efter privatvejsloven.....	42
I. Orientering	43
J. Bilag	44

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil 24. august 2033

Ansøger meddeles tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det areal, der fremgår af kortet på tilladelsens forside samt af oversigtskortet i bilag A. Tilladelsen gives på de vilkår, som fremgår af afsnit C samt bestemmelserne i afsnit D-E.

A. Afgørelser fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende ansøgningsmateriale og efter en konkret afvejning af hensyn og interesser efter råstoflovens § 3, giver Region Midtjylland hermed efter råstoflovens § 7, stk. 1 tilladelse til en årlig indvinding af 200.000 m³ sand, grus og sten inden for et areal på 37,8 ha, der er angivet på oversigtskortet i bilag A. Af de 200.000 m³ må der indvindes 50.000 m³ årligt under grundvandspejlet.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet i afsnit C.1.

A.1.1. Begrundelse

Det er Region Midtjyllands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Midtjylland har afvejet de relevante hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3 og råstofplanens retningslinjer, og fundet, at der ud fra vurderingerne i afsnit F og med de fastsatte vilkår kan gives tilladelse til råstofindvinding på den ansøgte placering.

Nærmere beskrivelse af Region Midtjyllands behandling og vurdering af sagen fremgår af afsnit F.

A.2. Vurdering efter habitatbekendtgørelsen²

A.2.1. Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/1/2017 af lov om råstoffer med senere ændringer.

² Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering).

Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Region Midtjylland har foretaget en Natura 2000-væsentlighedsvurdering, som fremgår af bilag C. Denne indeholder oplysninger om nærmeste Natura 2000-område og dets udpegningsgrundlag, øvrige relevante miljø- og naturforhold samt konkrete vurderinger og begrundelser.

Region Midtjylland vurderer efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, at råstofvindingsprojektet ikke direkte eller indirekte kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt, herunder levevilkårene for arterne på udpegningsgrundlaget.

A.2.2. Bilag IV-artsvurdering

Ifølge habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 kan der ikke meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter opført på habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller hvis det ansøgte kan ødelægge plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Region Midtjylland vurderer i forhold til påvirkning af bilag IV-arter efter habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, at den ansøgte råstofvindning ikke vil medføre ødelæggelse af omfattede plantearter eller medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de omfattede dyrearter.

Oplysninger og konkrete begrundelser for regionens vurdering er nærmere beskrevet i bilag C.

A.3. Vurdering efter indsatsbekendtgørelsens³ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

---

³ Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter med senere ændringer.

Regionen kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden af overfladevandområder eller grundvandsforekomsters tilstand og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Datagrundlag og konkrete begrundelser for regionens vurderinger fremgår af afsnit F.

A.4. Miljøvurderingsloven⁴

Råstofindvinding på arealer over 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 1, pkt. 19 og er derfor underlagt krav om vurdering af projektets indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, nr. 1.

Ansøger har efter miljøvurderingslovens § 20 udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som beskriver projektets indvirkning på miljøet og hvilke tiltag, der kan afbøde indvirkningerne. Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag B.

På baggrund af miljøkonsekvensrapporten vurderer Region Midtjylland, at der kan gives tilladelse til råstofindvinding på de vilkår, der er stillet i nærværende tilladelse. En tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1 erstatter en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 10 stk. 1, nr. 1.

Region Midtjylland finder ikke grundlag for at fastsætte andre vilkår end dem, som regionen har fastsat ud fra råstofloven.

B. Afgørelser fra andre myndigheder efter anden lovgivning

B.1. Vandforsyningsloven⁵

Holstebro Kommune har den 25. august 2023 meddelt tilladelse efter vandforsyningslovens § 20, stk. 1 til indvinding af vand til grusvask fra gravesøerne og til sprinkling i råstofgraven på matr.nr. 8b og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg.

---

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning m.v. med senere ændringer.

Holstebro Kommune har samtidig meddelt tilladelse efter vandforsyningslovens § 26, stk. 2 til midlertidig grundvandssænkning, som følge af råstofindvinding under grundvandsspejlet på matr.nr. 8b og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg.

Holstebro Kommunes tilladelse efter vandforsyningsloven er meddelt på vilkår, som fremgår af bilag D.

Holstebro Kommune er den kompetente myndighed ift. til tilladelsen efter vandforsyningsloven og fører tilsyn med indretningen og driften af vandforsyningsanlæg samt med indvundne vandmængder, der vedrører matr.nr. 8b og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg.

B.2. Miljøbeskyttelsesloven⁶

Holstebro Kommune har den 25. august 2023 meddelt tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 til nedsivning af vand fra grusvask til bunden af råstofgraven eller til sø på matr.nr. 8b og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg.

Holstebro Kommunes tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven gives på vilkår, som fremgår af bilag D.

Holstebro Kommune er den kompetente myndighed ift. tilladelsen efter miljøbeskyttelsesloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

B.3. Privatvejsloven

Holstebro Kommune har den 23. juni 2023 truffet afgørelse om, at en del af vejarealet på Hedeagervej, jævnfør ansøgningen, kan nedlægges midlertidigt som vejareal, jf. privatvejslovens § 71.

Holstebro Kommunes afgørelse efter privatvejsloven er vedlagt i bilag E.

Holstebro Kommune er den kompetente myndighed ift. afgørelsen efter privatvejsloven.

---

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 03/01/2023 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

C. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres indvindingsområdet og tilladelsens areal som det areal, tilladelsen omfatter. Samme definition gælder for udtrykket "råstofgraven". Graveareal defineres som det areal inden for indvindingsområdet, hvor der må graves og indvindes råstoffer.

Nærmere begrundelse og redegørelse for de følgende vilkår findes i afsnit F.

C.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 25. august 2023 til 24. august 2033.
2. Der må højst indvindes 200.000 m³ råstoffer pr. år, heraf 50.000 m³ under grundvandsspejlet.
3. Råstoffor tilladelsen omfatter det areal på 37,8 ha, der fremgår af bilag A.

C.1.1. Før indvindingen må påbegyndes

4. Der skal stilles garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes (se afsnit D.4.1).
5. Der skal foreligge en grave-og efterbehandlingsplan, som er godkendt af Region Midtjylland. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med den til enhver tid godkendte grave- og efterbehandlingsplan.
6. Gravearealet skal afsættes i marken i overensstemmelse med vilkår 27-37. Afmærkningen skal foretages af en landinspektørvirksomhed eller tilsvarende. Derefter skal der indsendes et måleblad med tilhørende koordinatfil til Region Midtjylland, hvor afmærkningspælenes placering er angivet.
7. Afmærkningen i marken skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord. Afmærkningen skal sikres, så den ikke bliver beskadiget. Dette kan f.eks. ske med betonringe.
8. Der skal etableres et paddehegn langs den vestlige afgrænsning af matr.nr. 8b Borbjerg By, Borbjerg op mod matr.nr. 22a Den mellemste Del, Borbjerg.
9. Indvinder skal senest 2 uger før muldafrømning underrette De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune (info@kulmus.dk), med mindre andet er aftalt med museet.

10. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland senest 2 uger inden indvindingens påbegyndelse.

11. Personalet i råstofgraven skal være bekendt med vilkårene for tilladelsen. Et eksemplar af tilladelsen samt den til enhver tid godkendte grave- og efterbehandlingsplan skal forefindes på pladsen tilgængeligt for personalet.

C.1.2. Godkendt materiel

12. Regionen har godkendt anvendelse af:

- 3 gummihjulslæssere,
- 1 gravemaskine,
- 3 tørsorteringsanlæg,
- 1 vådsorteringsanlæg,
- 1 knusningsanlæg og
- 1 bulldozer.

Ændring i antal og type af maskiner og anlæg må kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.3. Driftstider

13. Indvinding og oparbejdning må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 07.00–16.00, dog ikke helligdage.

14. Udlevering og læsning af materialer, herunder kørsel inden for indvindingsområdet, må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 06.00–17.00, dog ikke helligdage,
- lørdag kl. 07.00–14.00, dog ikke helligdage.

15. Knuseanlæg må højst anvendes 50 dage pr. år.

C.1.4. Kørsel i råstofgraven

16. På interne køreveje må der højst køres med en hastighed på 20 km/t.

17. Uden for driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

C.1.5. Støj

18. Udsendelse af ekstern støj fra råstofgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 07.00–18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00–14.00: 45 dB(A)

19. I forbindelse med afrømning af muld og overjord samt efterbehandlingsarbejder accepteres der i en periode på 3 uger om året et støjniveau på 60 dB(A) dog kun mandag-fredag i tidsrummet 7.00-16.00. Arbejdet skal tilrettelægges således, at støjgener mindskes mest muligt. Regionen skal orienteres 14 dage før disse anlægsarbejder påbegyndes.

20. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjberegninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

21. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

22. Støjdæpende tiltag i form af støjvolde skal etableres for de enkelte etaper inden indvinding i etappen påbegyndes. Støjvoldenes placering, længde og højde skal være som angivet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.2.

C.1.6. Støv

23. Driften af virksomheden må ikke give anledning til væsentlige støvgener i omgivelserne. Det er tilsynsmyndigheden, der afgør, om generne er væsentlige.

24. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.

25. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

26. Interne køreveje og materialebunker skal vandes i tørre perioder for at dæmpe støvgener.

C.1.7. Graveafstande og begrænsninger

27. Der må ikke graves med risiko for skred uden for indvindingsområdet.

28. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere naboskel end 5 m, med mindre der foreligger en af regionen godkendt aftale om skelgennemgravning. Såfremt der ikke vil være behov for neddosning i forbindelse med efterbehandling, kan afstanden mindskes til 3 m.

29. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere Bartholinsvej end 5 m.

30. Støjvolde og oplag af overjord må ikke placeres nærmere end 3 m til naboskel og Bartholinsvej.

31. Der må indvindes over skel, hvis der ligeledes bliver meddelt tilladelse til råstofindvinding på nabomatriklen. Indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland.

32. Gravningen skal holdes mindst 25 m fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2.

33. Respektafstande og skråningshældninger i forbindelse med forsyningsledninger og elmaster skal følge anvisninger fra ledningsejer.

34. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, placeres overjord eller graves, nærmere end 25 m + 2 x højdeforskel mellem vejniveau (ca. kote 38) og eksisterende terræn (ca. kote 38) + 1 m passagetillæg, svarende til 26 m i alt, fra vejmidten til Viborgvej (statsvej), med mindre der opnås dispensation fra Vejdirektoratet. Fra de 26 m må der ikke graves med et stejlere skråningsanlæg end 1:2.

35. Gravning under grundvandsspejlet på matr.nr. 5g og 8b Borbjerg By, Borbjerg samt 35d Den østlige Del, Borbjerg skal mindst holde en afstand til:

- vejmidten af Viborgvej på:
26 m (vilkår 34) + 2 x gravedybde (anlæg 1:2) + 15 m (vilkår 56). Ved en gravedybde på 15 m svarer dette til 71 m.
- naboskel på:
5 m (vilkår 28) + 2 x gravedybde (anlæg 1:2) + 15 m (vilkår 56). Ved en gravedybde på 15 m svarer dette til 50 m.
- Bartholinsvej på:
5 m (vilkår 29) + 2 x gravedybde (anlæg 1:2) + 15 m (vilkår 56). Ved en gravedybde på 15 m svarer dette til 50 m.
- grundmurede bygninger, gylletanke og lignende bygningsanlæg på:
25 m (vilkår 32) + 2 x gravedybde (anlæg 1:2) + 15 m (vilkår 56). Ved en gravedybde på 15 m svarer dette til 70 m.
- aktive drikkevandsboringer til ikke-almen vandindvinding på:
75 m.

36. Der må ikke graves under grundvandsspejl på matr.nr. 5e Borbjerg By, Borbjerg og 35e Den østlige Del, Borbjerg, og der skal holdes min. 1 meters afstand til højeste grundvandsstand.

37. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra gravesøer og skyllevandsbassin eller afledes spildevand og pladsvand uden særskilt tilladelse.

C.1.8. Bevaring af geologiske profiler

38. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

39. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurenede jord.

40. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

41. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere skal anbringes i aflåselige, lukkede containere eller i bygninger med fast bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

42. Der må ikke etableres underjordiske olietanke inden for gravearealet.

43. Entreprenørtanke kan benyttes inden for gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres ved p-plads, som angivet i den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

44. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmåtter eller anden sikring mod spild på jorden.

45. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer olieryp/-spild.

46. Læssemaskiner og lign. skal senest ved arbejdstids ophør parkeres ved p-plads, som angivet i den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan.

C.1.10. Andre aktiviteter

47. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de næste to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

48. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Tilførsel af råstoffer fra andre råstofgrave kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.11. Efterbehandling

49. Efterbehandlingen skal foregå efter den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan.

50. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb.

51. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

52. Der skal efterbehandles til natur i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

53. I forbindelse med efterbehandlingen må der ikke terrænreguleres nærmere naboskel end 3 m, nærmere vejmidten til Viborgvej end 26 m og nærmere bygninger end 25 m.

54. Mod naboskel og Bartholinsvej skal skråninger efterbehandles mindst med anlæg 1:2. Øvrige skråninger skal efterbehandles med anlæg jf. den til enhver tid godkendte grave- og efterbehandlingsplan, dog mindst med anlæg 1:2.

55. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

56. Ved efterbehandling af gravesøer skal der etableres en bredzone omkring søen på minimum 15 m med en maksimal hældning på 1:10.

57. Ved efterbehandling af gravesøer skal der etableres en lavvandet zone langs søbredden med en bredde på 3-5 m (se nedenstående principskitse).

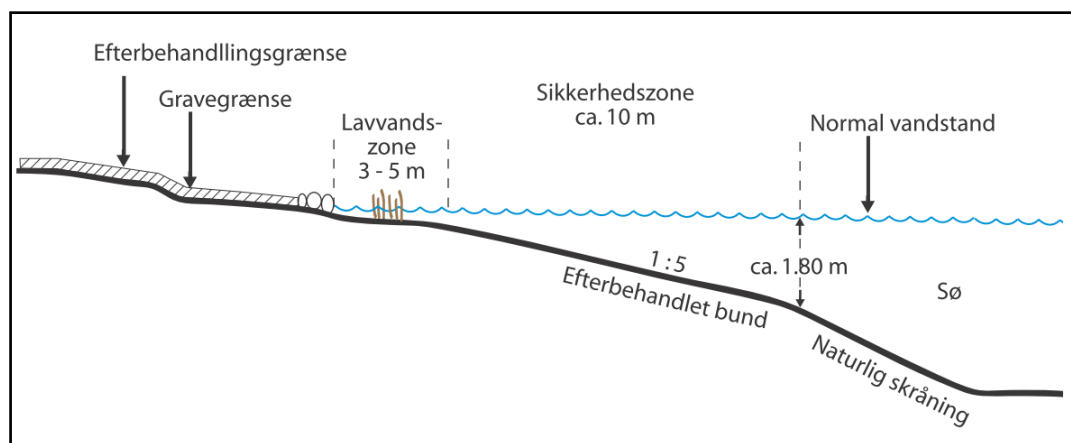
58. I forlængelse af lavvandszonen etableres en sikkerhedszone med en hældning på maksimalt 1:5 ned til 1,8 meters dybde (se nedenstående principskitse).

59. Der må ikke lægges muld eller beplantes inden for 10 m af søen.

60. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra den efterbehandlede sø.

61. Ved etablering af sø, hvor der er risiko for tilstrømning af næringsstoffer eller pesticider fra omgivende dyrkede arealer eller dræn, skal der etableres banket, trug, minivådområde eller lignende, der sikrer, at der ikke sker direkte tilstrømning til søen.

62. Der må ikke efterbehandles til sø nærmere end de afstande, der er nævnt i vilkår 35.

Figur 3. Principskitse for efterbehandling af gravesø.

63. På de efterbehandlede arealer må der fremover ikke anvendes gødning og sprøjtemidler (kvælstof og pesticider).

C.2. Vilkår efter vandforsyningsloven

Holstebro Kommune har i medfør af vandforsyningsloven meddelt tilladelse til midlertidig grundvandssænkning samt til vandindvinding til vask af råstoffer og til sprinkling i råstofgraven på matr.nr. 8b og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg.

Vilkår for gravningen under grundvandsspejlet og vandindvindingen fremgår af kommunens tilladelse, som er vedlagt i bilag D.

Holstebro Kommune er den kompetente myndighed ift. tilladelsen efter vandforsyningsloven og fører tilsyn med indretningen og driften af vandindvindingsanlæg samt med indvundne vandmængder.

C.3. Vilkår efter miljøbeskyttelsesloven

Holstebro Kommune har i medfør af miljøbeskyttelseslovens meddelt tilladelse til nedsivning af vand fra grusvask til bunden af råstofgraven eller til sø, som anvendes til indvinding til grusvask på matr.nr. 8b og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg.

Vilkår for nedsivning af vaskevand fremgår af kommunens tilladelse, som er vedlagt i bilag D.

Holstebro Kommune er den kompetente myndighed ift. tilladelsen efter miljøbeskyttelsesloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven

D.1. Råstofindvinding

En tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for en 10-årig periode iht. råstoflovens § 9, stk. 1. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Region Midtjylland træffer afgørelse om tilladelsens varighed på baggrund af ansøgningens indhold samt en afvejning efter råstoflovens § 3, herunder sikring af råstofressourcens udnyttelse. Da efterspørgslen på råstoffer kan variere fra år til år, og da efterspørgslen kan være svær at forudsige, giver Region Midtjylland typisk tilladelse til råstofindvinding for en 10-årig periode for at sikre, at den pågældende råstofressource udnyttes fuldt ud.

Afsluttes en råstofindvinding tidligere end tilladelsens varighed, vil indvindingsområdet blive efterbehandlet, og råstof tilladelsen vil blive afsluttet tidligere end den fastsatte udløbsdato.

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og indvinding eller anden udnyttelse af tilladelsen må ikke begyndes, før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstof tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstof tilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

D.3. Tinglysning

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Vilkår 63 vil fortsat være gældende på ejendommen efter tilladelsens udløb. De øvrige vilkår er kun gældende til og med, at råstofindvindingen og efterbehandlingen er afsluttet og godkendt af råstofmyndigheden.

Afgiften for tinglysningen er i øjeblikket (juni 2023) 1.850 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i råstofloven skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

D.4. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse

Grave- og efterbehandlingsplanen er en skriftlig og grafisk fremstilling, der indeholder hovedlinjerne i den påtænkte råstofindvinding og den efterfølgende efterbehandling. Planen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger og skal godkendes af råstofmyndigheden.

I graveplanen skal der oplyses om overjordsmægtigheden og placeringen af muld- og overjordsdepoter, afskærmende foranstaltninger i form af volde eller beplantninger, udgangspunktet for gravningen og graveretningen, afstanden mellem indvindingsområdet, naboskel og de omboende, den anvendte arbejdsmetode, placering og type af tekniske anlæg, placering af lagerarealer og udleveringssteder, indvindingens opdeling i etaper, adgangsveje, eventuel beliggenhed af grundvandsindvindinger og vandløb, eventuel beliggenhed af fortidsminder samt eventuelle ledningers placering. Graveplanen skal, når det er relevant, indeholde et kort med angivelse af følgende:

- volde inkl. dimensioner – højde, længde, bredde
- jorddepoter
- stationære anlæg
- parkeringsplads for mobile maskiner
- startsted for indvindingen
- opdeling i etaper
- skråningsanlæg
- graveafstande
- indvindingsboringer inden for 300 m fra indvindingsområdet
- slambassin
- adgangsvej
- interne veje
- bygninger, brovægt og mandskabsvogne
- støvdæmpende foranstaltninger

Efterbehandlingsplanen skal indeholde oplysninger om hensigten med efterbehandlingen, genudlægning af overjord og muld, herunder eventuel tilkørsel af jord udefra, skrænthældninger, art og placering af evt. beplantning samt opståede søers placering og deres dybde. Efterbehandlingsplanen skal an vise hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet og indeholde et kort med angivelse af:

- formål
- skråningsanlæg
- udlægning af muld
- beplantning
- stier og veje
- bygninger
- søer

Indvinderen skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentligt ændrede. Planen skal fremsendes til råstofmyndigheden og er først gældende efter dennes skriftlige meddelelse herom.

D.4.1. Sikkerhedsstillelse

Der skal stilles en garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling jf. råstoflovens § 10, stk. 1, nr. 2.

Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominel økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra miljøkonsekvensrapportens forslag til grave- og efterbehandlingsplan. Planen viser indvinding i 5 etaper, hvoraf 4 vil være åbne samtidigt. Beløbet er fastsat ud fra inddragelse af 32,9 ha. Beløbet for sikkerhedsstillelsen er fastsat til 3.640.000 kr.

Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

D.5. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette.

Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

D.6. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, der henvises til af regionen. Region Midtjylland videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en erklæring, som er underskrevet af både den tidligere og af den nye indehaver af tilladelsen. Erklæringen skal tydeligt fastslå, at den nye indehaver af tilladelsen er bekendt med tilladelsens vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at overtage alle forpligtigelser.

Såfremt ejendommens ejer ikke er en af parterne, skal der hertil foreligge tydelig dokumentation for, at denne er indforstået med overdragelsen af tilladelsen.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indehaver, og Region Midtjylland kan samtidig kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

D.8. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

D.9. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

E. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning

E.1. Fortidsminder

Hvis der under råstofindvindingen fremkommer fortidsminder, skal jordarbejdet i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, Museumsvej 2B, 7500 Holstebro, info@kulmus.dk, jf. museumslovens⁷ § 29.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af jordarbejdet og udgifter til en arkæologisk undersøgelse, jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes.

Region Midtjylland opfordrer derfor altid til, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse, såfremt museet anbefaler det.

E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger, brovægt eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om tilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte, stationære tankanlæg eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen.

E.3. Dræn

Jf. vandløbslovens⁸ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af områdets drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens⁹ § 6 fremgår det, at:

---

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8/4/2014 af museumsloven med senere ændringer.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25/11/2019 om vandløb med senere ændringer.

⁹ Bekendtgørelse nr. 521 af 25/03/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt med senere ændringer.

- Kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar-31. juli.
- Rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar-31. august (se dog nedenfor).
- Ørnes, sort storke og rød glentes redetræer ikke må fældes.
- Hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november-31. august.
- Digesvalereeder ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens bilag IV. Disse bilag IV-arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og arter af flagermus.

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter.

E.5. Beskyttelse af søer

Jf. naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændring i tilstanden af efterbehandlede søer og vandhuller, hvis areal er over 100 m² og uden afløb, medmindre der meddeles dispensation fra kommunen.

E.6. Vejadgang og færdsel på veje

Nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange til offentlige veje må jf. vejlovens¹⁰ § 49 ikke etableres uden vejmyndighedens tilladelse (Vejdirektoratet og Holstebro Kommune). Nye adgange m.m. til private fællesveje skal følge bestemmelserne i lov om private fællesveje¹¹.

Indvinder har oplyst, at ind- og udkørsel vil ske til Viborgvej fra Hedeagervej på den nordlige del og til Viborgvej på den sydlige del, som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej og private fællesveje (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndigheden i samarbejde med politiet.

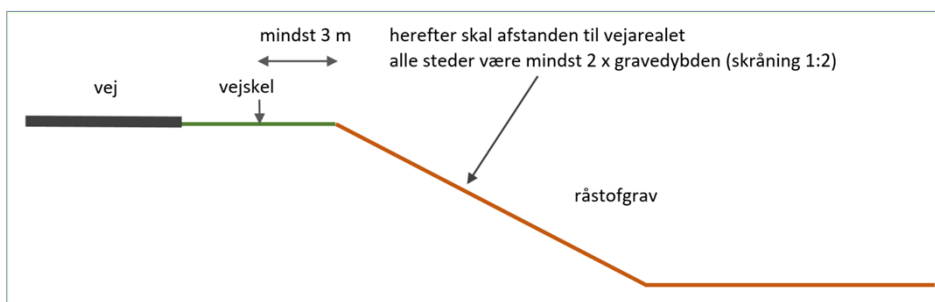
¹⁰ Lov nr. 421 af 25/04/2023 om offentlige veje m.v. med senere ændringer.

¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 422 af 25/04/2023 om private fællesveje med senere ændringer.

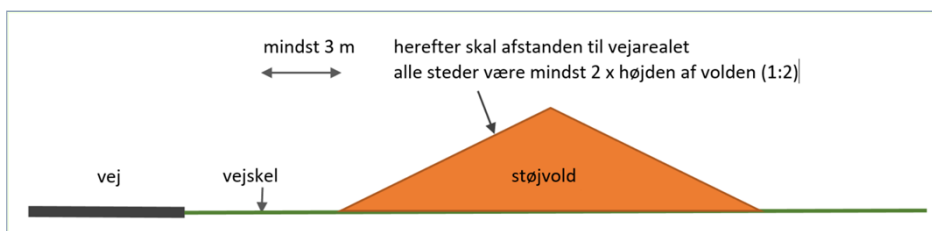
E.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej

Råstofindvinding inden for graveområder, som grænser op til eller strækker sig over eksisterende og planlagte offentlige og private veje, skal respektere gældende vejbyggelinjer pålagt efter vejlovens bestemmelser. De offentlige veje inddeles i statsveje med Vejdirektoratet som vejmyndighed og kommuneveje med kommunalbestyrelsen som vejmyndighed. For private veje er kommunalbestyrelsen vejmyndighed.

Jf. vejlovens § 73, stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette finder tilsvarende anvendelse ved udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje. Se nedenstående principskitser.

Figur 4. Principskitse for udgravning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Figur 5. Principskitse for påfyldning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Ud over vejlovens afstandskrav skal der tages hensyn til trafiksikkerheden inden for sikkerhedszonen. Sikkerhedszonen er et areal langs køresporet, som skal være fri for påkørselsfarlige faste genstande, og som er udformet sådan, at et køretøj der utilsigtet forlader køresporet heller ikke vælter¹².

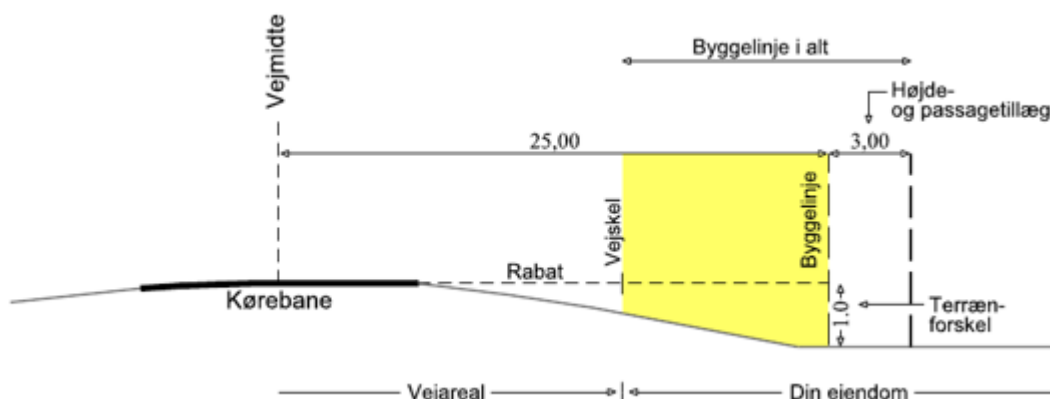
Vejbyggelinjebestemmelser

¹² Vejdirektoratet, "Håndbog - Grundlag for udformning af trafikarealer", maj 2021.

På de berørte ejendomme langs statsvejen er der den 9. april 1975 tinglyst bestemmelse om parallel og skrå vejbyggelinjer. Vejbyggelinjeafstanden parallelt med vejen er 25 m + 2 x højdeforskellen mellem vejniveau og terræn + minimum 1 m passagetillæg. De skrå vejbyggelinjer bestemmes som forbindelseslinjer mellem henholdsvis et punkt i midtlinjen af sidevejen og henholdsvis et punkt i midtlinjen af statsvejen, beliggende henholdsvis 40 m og 200 m fra midtlinjernes skæringspunkt. De skrå vejbyggelinjer skal ligeledes tillægges 2 x højdeforskellen mellem vejniveau og terræn + minimum 1 m passagetillæg.

Opførelse af byggeri og andre faste anlæg samt terrænændringer herunder råstofindvinding forudsætter Vejdirektoratets tilladelse i henhold til vejlovens § 40. Vejdirektoratet har i deres høringsvar af 8. august 2023 oplyst, at de som udgangspunkt ikke er indstillet på at meddele tilladelse om råstofindvinding i vejbyggelinjearealet.

Figur 6. Principskitse for beregning af højde- og passagetillæg til vejbyggelinje. Højdetillægget er her $2 \times 1 \text{ m} + 1 \text{ m}$ i passagetillæg = i alt 3 m i tillæg. Det byggelinjebelagte areal (markeret gult) forøges således med 3 m ind på ejendommen.

E.8. Forsyningsledninger

Gravearbejde nær og under forsyningsledninger skal følge gældende forskrifter og vejledninger, herunder "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg"¹³, "Pas på gasledningerne. Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger" udgivet af de danske naturgasselskaber og HOFOR, "Pas på ledningerne og livet" udgivet af Sikkerhedsstyrelsen m.fl. samt øvrige generelle anvisninger fra ledningsejere.

¹³ Bekendtgørelse nr. 1112 18/08/2016 om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg med senere ændringer.

E.9. Stationære olietanke

Olietankbekendtgørelsens¹⁴ krav og øvrige krav i olietankenes typegodkendelser til indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Kommunen er myndighed vedr. olietankbekendtgørelsen.

E.10. Mobile olietanke

Krav til mobile olietanke (entreprenørtanke), som reguleret af ADR¹⁵, herunder krav til typegodkendelse, indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Region Midtjylland er som råstofmyndighed samtidig tilsynsmyndighed vedr. mobile olietanke.

E.11. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens¹⁶ §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Holstebro Kommunes affaldsregulativer.

E.12. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens¹⁷ § 52 stk. 1. Region Midtjylland kan i visse tilfælde undtagelsesvis meddele dispensation fra forbuddet efter bestemmelserne i lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

---

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27/11/2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines med senere ændringer.

¹⁵ Færdselsstyrelsen, Konvention om international transport af farligt gods ad vej (ADR) gældende fra 1. januar 2021.

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 03/01/2023 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

¹⁷ Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27/03/2017 om forurenede jord med senere ændringer.

F. Region Midtjyllands behandling af sagen

F.1. Om afvejning efter råstofloven

Det fremgår af råstoflovens § 3, at der ved lovens anvendelse, herunder stillingtagen til ansøgninger om råstofindvinding, på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastruktur anlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Region Midtjylland har ved behandlingen af ansøgningen behandlet nedenstående forhold, hvoraf flere af forholdene har betydning for den samlede afvejning af hensyn og interesser efter råstoflovens § 3.

F.2. Planforhold

F.2.1. Råstofplan

Det tilladte indvindingsområde er beliggende i graveområde Skave, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem indvindingsområder, der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.

F.2.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer er indarbejdet i Kommuneplan 2021-2033 for Holstebro Kommune.

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- Skovrejsningsområde (ønsket)
- Værdifuldt landbrugsområde
- Potentielle økologiske forbindelser
- Område med særlige drikkevandsinteresser (OSD)
- Nitratfølsomt indsatsområde (NFI)
- Indvindingsopland
- Skovbyggelinje

Kommuneplanens oplysninger om disse arealinteresser, herunder retningslinjer, er inddraget i regionens afvejning efter råstofloven.

Udpegningerne er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling, da indvindingsområdet efterbehandles til natur med søer og skov, og da der ikke må anvendes gødning og sprøjtemidler på arealet efter endt råstofindvinding.

F.2.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

F.3. Miljømæssige forhold

F.3.1. Grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevandsinteresser

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7 findes en gennemgang af grundvandsforhold, drikkevandsinteresser og overfladevand i området. Endvidere er den ansøgte råstofindvindings påvirkning af grundvand, drikkevand og overfladevand estimeret på baggrund af tilgængelige data og erfaringer fra tilsvarende indvindinger og undersøgelser. Miljøkonsekvensrapporten findes i bilag B.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har Region Midtjylland stillet vilkår om afstand til aktive drikkevandsindvindinger, om forebyggelse af jord- og grundvandsforurening samt om forbud mod anvendelse af sprøjtemidler og gødning på de efterbehandlede arealer.

Regionen lægger særligt vægt på, at erfaringer fra lignende indvindinger viser, at grundvandssænkningerne som følge af råstofindvindingen under grundvandsspejlet og indvinding af vand til grusvask er forholdsvis små og lokale¹⁸. For at sikre at aktive

---

¹⁸ Monitoring af vandstand ved Store Rosenbusk Grusgrav - Evalueringsrapport. Region Hovedstaden, 5. marts 2015. [Se link.](#)

drikkevandsindvindinger ikke påvirkes væsentligt, er der i tilladelsen stillet vilkår om afstandskrav til aktive drikkevandsboringer.

Råstofindvindingen medfører ikke udledninger til eller øvrige fysiske ændringer af målsatte vandløb eller søer.

Region Midtjylland vurderer samlet, at med de fastsatte vilkår i tilladelsen vil det ansøgte projekt ikke hindre opfyldelse af miljømålene for målsatte vandløb, søer eller grundvandsforekomster. Ligeledes vil råstofindvindingen ikke kunne påvirke drikkevandsindvindinger.

Region Midtjyllands vurderinger og vilkår er overensstemmende med Holstebro Kommunes vurderinger og vilkår for gravning under grundvandet, vandindvinding til grusvask og afledning af vaskevand, som ses i bilag D.

F.3.2. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen

I miljøkonsekvensrapportens bilag 8 findes en gennemgang af områdets beskyttede og fredede plante- og dyrearter, herunder egnede levesteder og spredningsveje. Projektets påvirkning af beskyttede plante- og dyrearter er belyst i miljøkonsekvensrapportens afsnit 6. Miljøkonsekvensrapporten ses i tilladelsens bilag B.1 og miljøkonsekvensrapportens bilag 8 findes i tilladelsens bilag B.2.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten er fredede og beskyttede arter eftersøgt både inden for det ansøgte areal og i nærområdet omkring det ansøgte areal.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har Region Midtjylland stillet vilkår om, at der skal etableres et paddehegn langs den vestlige afgrænsning af matr.nr. 8b Borbjerg By, Borbjerg af hensyn til stor vandsalamander.

Region Midtjyllands konkrete vurdering efter habitatbekendtgørelsen fremgår af bilag C.

For at sikre at nærings- og pesticidholdigt overfladevand ikke ledes direkte i den sø, der bliver etableret ved råstofindvindingen, har regionen stillet vilkår om, at der skal etableres banket, trug eller lignende.

F.3.3. Forsyningsledninger

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.4 og grave- og efterbehandlingsplanens afsnit 7.3 findes en gennemgang af forsyningsledninger i området.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har Region Midtjylland stillet vilkår om overholdelse af respektafstande m.m., af hensyn til sikring af forsyningsledningerne.

F.3.4. Støj

Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" kan vilkår om støj fra råstofgrave i det åbne land fastsættes med udgangspunkt i områdetype 3, som er "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, dels at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt, og det derfor er ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder holdes så lav som muligt, dels at lavere grænseværdier bør anvendes, hvis det i den konkrete sag er muligt at overholde disse. Fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjgrænser for områdetype 3 i hverdage er en rimelig afvejning af hensynet til driften af råstofgraven og hensynet til et lavt støjniveau i det åbne land.

Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3. Derfor fastsættes støjgrænsen for lørdage i tidsrummet kl. 7.00-14.00 til 45 dB(A), hvilket er lavere end Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse for områdetype 3 på 55 dB(A).

Støjniveauet, målt som det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder som alle opholdsarealer inden for området) i nedenstående tidsrum ikke må overstige følgende grænseværdier:

- Mandag til fredag kl. 07:00-18:00: 55 dB(A)
- Mandag til fredag kl. 06:00-07:00: 40 dB(A)
- Lørdage kl. 07:00-14:00: 45 dB(A).

Ovenstående grænseværdier er suppleret med følgende vedr. referencetidsrum:

- For samtlige dagperioder, undtagen lørdage, skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede 8 timer referencetidsrum mellem kl. 07:00 og kl. 18:00.
- På lørdage skal grænseværdierne overholdes i dagperioden kl. 07:00 til 14:00 med et referencetidsrum på 7 timer.

- For samtlige natperioder skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time i tiden kl. 22:00-kl. 07:00.
- For samtlige natperioder kl. 22:00-kl. 07:00 må der ikke forekomme støjbidrag målt som $L_{pA,FAST}$, der er større end 55 dB(A).

Hvis der opstår tvivl, om støjgrænserne bliver overholdt, kan regionen kræve, at virksomheden udfører støjberegninger og/eller støjmålinger.

Støjberegninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes.

Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5/1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

Regionen stiller vilkår om, at ændring i antal og type af maskiner og anlæg kun kan ske efter skriftlig accept fra regionen. Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke tilføjes flere eller andre typer maskiner i råstofgraven end det, der har ligget til grund for regionens screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og vilkår efter råstofloven, herunder vurdering af støj og støv. Vilkåret giver regionen mulighed for at vurdere om tilføjelse af andre eller flere maskiner i råstofgraven kræver yderligere eller ændrede vilkår til råstofftilladelsen eller udarbejdelse af en støjrapport. Indhentning af godkendelse fra regionen består af en skriftlig meddelelse om de ønskede maskiner og antal forud for anvendelsen. Godkendelse fra regionen består af en skriftlig accept af de ønskede maskiner og antal. Hvis det er nødvendigt at foretage vilkårsændringer eller en ny afgørelse efter miljøvurderingsloven, skal regionen foretage en høring forud for godkendelsen. Hvis regionen ikke kan godkende de ønskede maskiner vil der blive givet skriftlig besked, i overensstemmelse med forvaltningslovens regler. Udskiftning af materiel 1:1 kræver ikke godkendelse fra Region Midtjylland.

I forbindelse med miljøvurderingen er der foretaget støjberegning for råstofindvindingen. Støjrapporten og vurdering af støjpåvirkningen fra projektet fremgår af miljøkonsekvensrapporten, som ses i bilag B.1 og B.2.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har regionen stillet vilkår om hastighedsbegrænsning på interne køreveje og etablering af støjvolde mod naboejendomme.

F.3.5. Støv

Støvpåvirkning og støvdæmpende foranstaltninger er beskrevet og vurderet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.2.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har regionen stillet vilkår om vanding af interne køreveje og materialestakke og om løbende efterbehandling.

Med disse vilkår forventes projektet ikke at give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

Side 32

F.3.6. Kulturarv

Holstebro Museum har udtalt, at der forud for muldafrømning og råstofindvinding bør foretages arkæologiske forundersøgelser for at få afklaret omfanget og afgrænsningen af væsentlige fortidsminder, da museet vurderer, at der vil være risiko for at påtræffe væsentlige fortidsminder i forbindelse med jord- og anlægsarbejder på tilladelsens areal.

Region Midtjylland har stillet vilkår om anmeldelse til museet mindst 2 uger inden indvindingen påbegyndes og opfordrer til, at museets anbefalinger følges af indvinder.

F.3.7. Landskab

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 9 findes en beskrivelse af landskabet i området og en vurdering af afværgeforanstaltninger ift. påvirkning af landskabet. Den planlagte efterbehandling af indvindingsområdet fremgår af grave- og efterbehandlingsplanen.

Råstofindvindingen udgør en permanent ændring af landskabet, som hovedsageligt kun vil bemærkes lokalt. Når råstofindvindingen er afsluttet, vil det efterbehandlede areal nord for Viborgvej bestå af et naturområde med lavvandede søer, næringsfattige skrænter og skovbeplantning. Det efterbehandlede areal syd for Viborgvej vil bestå af et naturområde med næringsfattige skrænter og læhegn langs Viborgvej.

Af hensyn til sammenhængen med det omgivende landskab har regionen derfor stillet vilkår om efterbehandling, således skrån timer m.m. indpasses i det eksisterende landskab.

F.3.8. Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres for at mindske gener fra støv og støj. Der fastlægges derfor vilkår om driftstider og om vanding og langsom kørsel.

Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende uden for driftstiden. Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel i råstofgraven, henkastning af affald og risiko for tyveri af brændstof og materiel.

F.3.9. Graveafstande og periferiskråninger

Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær råstofgraven.

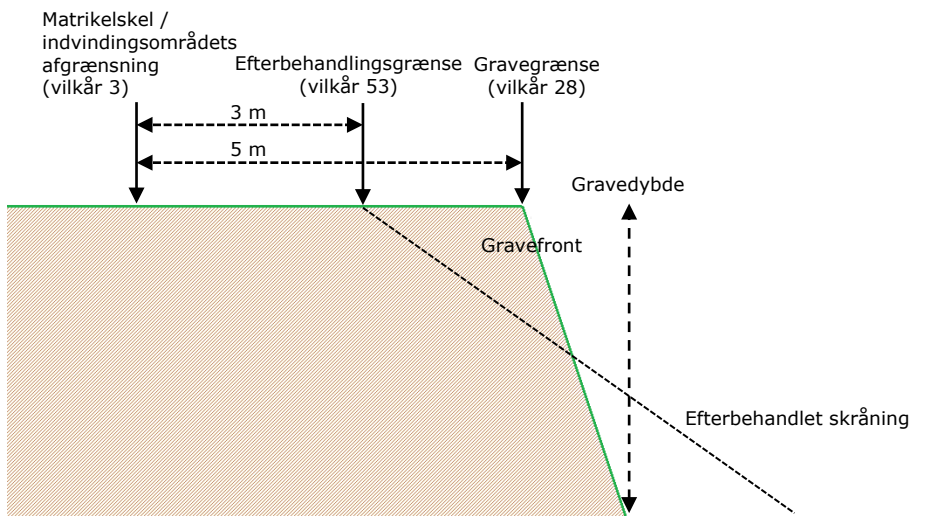
Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet tager udgangspunkt i miljøkonsekvensrapportens projektbeskrivelse, herunder gravedybder og koter, og grave- efterbehandlingsplanens afstande.

Kravet om afsætning af graveareal ved landinspektør er fastsat, da indvindingsområdet ikke alle steder afgrænses af skel, som let kan identificeres i marken, fx bevoksning, diger eller lignende. Vilkåret fastsættes for at undgå, at der graves uden for det tilladte areal og eventuelt ind på nabomatrikler eller arealer, hvor der ikke foreligger en aftale med lodsejer.

Ved indvinding, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning eller opbygning, er der stillet vilkår om en graveafstand på min. 5 m ved neddosning og 3 m ved opbygning. Regionen vurderer, at disse graveafstande hindrer skred over skel. Dog er det indvinders ansvar at grave forsvarligt, så afstandsvilkåret er et udtryk for mindsteafstanden.

Efterbehandlingsgrænsen på minimum 3 m til matrikelstel, hvor der ikke må terrænreguleres, er fastsat for at sikre, at der ikke sker nogen forstyrrelser af skel, og at der er plads til kørsel af maskiner ved efterbehandling.

Grave- og efterbehandlingsgrænserne ses på nedenstående principskitse.

Figur 7. Principskitse for afstandskrav ved gravning og efterbehandling ved neddosning.

Afstandskrav til naboskel for støjvolde og oplag er fastsat for at undgå skred over skel og således, at neddosning kan ske uden kørsel på nabomatrikler.

Afstandskrav til bygninger og lign. er fastsat for, at der ikke sker sætningskader.

Vilkår for graveskråninger er fastsat for, at der ikke opstår risiko for nedskridning således, at de nødvendige graveafstande overholdes.

Krav om afstand og graveskråning til Viborgvej er fastsat ud fra Vejdirektoratets udtalelse, som regionen har modtaget den 16. december 2021.

Krav om afstande ved gravning under grundvandsspejl og efterbehandling til sø (vilkår 35 og 62) er fastsat ud fra tilladelsens øvrige afstandsvilkår, etablering af en bredzone på 15 m omkring gravesøerne (vilkår 56) samt projektets planlagte gravedybde, som er oplyst til at være 10-15 m i miljøkonsekvensrapportens projektbeskrivelse, med skråningsanlæg 1:2. Vilkåret er stillet for at sikre, at de fastsatte vilkår til afstande og efterbehandling kan overholdes.

F.3.10. Efterbehandling

Der er fastsat vilkår om, at efterbehandlingen skal foregå løbende for at mindske støvgener og for at fremme, at råstofgraven så vidt muligt passer ind i det omgivende landskab.

Efterbehandling af gravesøer

Søernes fysiske form har stor betydning for forekomsten af undervandsplanter, og især er formen på bredzonen og hældningen

af søskråningerne af stor betydning for etableringen af en artsrig og veludviklet undervandsvegetation. Vilkår om lavvandszone og sikkerhedszone stilles for at fremme biodiversiteten i gravesøerne. Herudover anbefales følgende tiltag, som vil være til gavn for undervandsplanterne, men også for dyrelivet i søerne, herunder smådyr, fisk, padder og vandfugle:

- Søbredden laves slynget og med små vige, hvor der kan etableres lavvandede arealer, hvilket giver søen et mere naturligt udseende og gode vækstmuligheder for undervandsplanterne.
- I bredzonen bør søbunden og bredkanten ikke etableres som en tæt stenbund, idet vandplanterne har svært ved at få rodfæste og plads til at vokse mellem stenene.
- I lavvandede søer kan det overvejes at etablere bund- og bredzoneflader med forskellig vanddybder, hvilket vil give mulighed for indvandring af mange forskellige typer af undervandsarter.

Vandet i gravesøerne består af grundvand, som naturligt er næringsfattigt og klart, og for at beskytte dette samt grundvandsressourcen på lang sigt, er det nødvendigt at begrænse tilførslen af næringsstoffer fra omgivelserne mest muligt. Vilkår 59-61 stilles for at undgå tilførsel af næringsstof til gravesøer. Herudover anbefales følgende tiltag for at sikre en god vandkvalitet i søerne:

- Der plantes ingen buske og træer langs søbredden og søens nærmeste omgivelser, da en stor del af løvet ender i søerne, og i forbindelse med nedbrydningen af bladene frigives næringsstoffer til vandet.
- Ingen udsætning af fisk og fodring af disse, da bl.a. karper ved deres fødesøgning og oprodning af bunden bevirker frigivelse af næringsstoffer til vandet. Desuden medfører fodring tilførsel af næringsstoffer.
- Der bør ikke udsættes og ske fodring af gråænder i søerne, da det næringsfattige vand i de lavvandede søer ikke tåler tilførsel af selv små mængder næringsstoffer, som stammer fra udlagt foderkorn.

Vilkår om bredzone og sikkerhedszone er også stillet af sikkerhedsmæssige årsager for mennesker.

F.3.11. Andre forhold

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.4 findes en vurdering af

vibrationer og i afsnit 5.5 findes en gennemgang af trafik og vejadgange (overkørsler). Miljøkonsekvensrapporten findes i bilag B.1.

På baggrund af oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten har regionen vurderet, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår for vibrationer og trafik. Vejdirektoratet og Holstebro Kommune har givet tilladelse til de ansøgte overkørsler.

Der er udover de ovennævnte ikke konstateret yderligere forhold, der giver anledning til særlige bemærkninger eller tillægges afgørende vægt i afvejningen efter råstofloven.

F.4. Samlet afvejning med begrundelse for tilladelsen

Region Midtjylland har ved den samlede afvejning af interesser og hensyn lagt vægt på, at der inden for det ansøgte graveareal skønnes at være en betydelig forekomst af råstoffer af en god kvalitet, som der er en aktuel samfundsmæssig og erhvervsmæssig efterspørgsel på.

Region Midtjylland har ved afvejningen fundet, at hensyn til bl.a. miljøbeskyttelse, herunder nabogener i form af støv og støj, og naturbeskyttelse i rimeligt og effektivt omfang er begrænset ved fastsættelse af de konkrete vilkår.

Ud fra en samlet afvejning af de hensyn og interesser, der skal varetages efter råstoflovens § 3, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades inden for de ansøgte arealer på de fastsatte vilkår.

G. Grundlag for tilladelsen

Nærværende afgørelse er truffet på grundlag af følgende:

- Region Midtjyllands konfliktsøgning af det ansøgte projekt ift. plan- og miljømæssige forhold, som fremgår af den endelige afgrænsningsudtalelse, vedrørende emner, der skal belyses i en miljøkonsekvensrapporten, dateret 21. februar 2022.
- Miljøkonsekvensrapporten "Udvidelse af Skave Grusgrave 2023 – Miljøkonsekvensvurdering" fra Skave Grusgrav A/S, dateret 2. marts 2023. Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt i bilag B.1-B.4 og indeholder bl.a. projektbeskrivelse, et ikke-teknisk resumé, en gennemgang af eksisterende plan- og miljøforhold samt konsekvenser for de udvalgte miljøemner.
- Høringssvar fra berørte myndigheder, foreninger, ledningsejere, øvrige parter og offentligheden, som er modtaget i forbindelse med høring over ansøgningen og regionens afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten. Høringsperioden for berørte myndigheder og offentligheden var den 3. december 2021 til den 14. januar 2022.

G.1. Høring over udkast til tilladelse

Udkastet til afgørelse om tilladelse til råstofindvinding har sammen med miljøkonsekvensrapporten og Holstebro Kommunes tilladelser efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven været i offentlig høring ved annoncering på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk og i høring hos nedenstående myndigheder, foreninger og parter i perioden 16. juni 2023 til 11. august 2023.

Myndigheder:

- Holstebro Kommune – tm@holstebro.dk
- Vejdirektoratet - vd@vd.dk, pemo@vd.dk
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune - info@kulmus.dk
- Miljøstyrelsen - mst@mst.dk

Forsyninger:

- TDC A/S - tdckabel@tdc.dk
- JYSK ENERGI FIBERNET A/S / Fiber Backbone A/S - ler@fiberbb.dk
- NOE Net A/S - ler@noe.dk
- Evida Nord A/S - ledningsinfo@evida.dk
- TELIA DANMARK - kf@telia.dk
- Vestforsyning Spildevand A/S - ler@vestforsyning.dk

Foreninger:

- Friluftsrådet - fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN Holstebro - dnholstebro-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF Holstebro - holstebro@dof.dk

Lodsejere og beboere af følgende matrikler og beboelsejendomme:

- Ejer af 22a Den mellemste Del, Borbjerg
- Ejere af 2o Borbjerg By, Borbjerg
- Ejer af 3e Borbjerg By, Borbjerg
- Ejere af 4d Borbjerg By, Borbjerg
- Ejer af 5e og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35e Den østlige Del, Borbjerg
- Ejer af 8b Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg (ansøger)
- Ejer af 35a Den østlige Del, Borbjerg
- Ejer af 35b Den østlige Del, Borbjerg
- Ejer af 34e Den østlige Del, Borbjerg
- Ejer af 34d Den østlige Del, Borbjerg
- Ejere af 34f Den østlige Del, Borbjerg
- Ejer af 9aa Den østlige Del, Borbjerg
- Beboere på Bartholinsvej 1, 2 og 3
- Beboere på Viborgvej 151, 153 og 156
- Beboere på Vester Hesselvej 2

G.2. Høringssvar

I høringsperioden har Region Midtjylland modtaget høringssvar fra følgende:

- Holstebro Museum
- Jysk Energi / NOE Net
- Vestforsyning A/S
- Vejdirektoratet
- Bartholinsvej 2
- Viborgvej 151 og 153

Høringssvarene er vedlagt som bilag F. Bemærkningerne fra høringssvarene vedrørte følgende emner:

- Fortidsminder nær tilladelsens areal og anbefaling om arkæologisk forundersøgelse
- Placering af forsyningsledninger nær tilladelsens areal
- Vejbyggelinjebestemmelser for Viborgvej langs tilladelsens areal og adgangsforhold
- Kørsel på Bartholinsvej
- Begrænsning af driftstider til kl. 7.00-18.00
- Overholdelse af tilladelsens vilkår om støj, støv, driftstider og afstand til skel

Region Midtjyllands bemærkninger til høringssvarene

Region Midtjylland har taget Holstebro Museums udtalelse til efterretning og opfordrer indvinder til at foretage en arkæologisk forundersøgelse som museet anbefaler (se også afsnit E.1). Desuden har regionen stillet vilkår om, at indvinder skal kontakte museet inden råstofindvindingen påbegyndes.

Regionen vurderer, at vilkår 33 er dækkende for hensynet til forsyningsledningerne inden for/nær tilladelsens areal.

Region Midtjylland har tilføjet oplysninger fra Vejdirektoratet om vejbyggelinjebestemmelserne i afsnit E.7.

I forbindelse med råstofindvindingen bliver Bartholinsvej krydset mellem Bartholinsvej 1 og 2 efter tilladelse fra Holstebro Kommune. Bartholinsvej anvendes ikke som adgangsvej til råstofgraven, jf. miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5.3 og 5.6.1, som findes i tilladelsens bilag B.1.

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en støjberegning for det ansøgte projekt. Støjberegningen fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 og bilag 7, som findes i råstoffilladelsens hhv. bilag B.1 og B.2. Støjberegningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes for alle beboelsesejendomme nær tilladelsens areal, når de planlagte støjvolde etableres. Støjvoldenes placering fremgår af grave- og efterbehandlingsplanens figur 6, som findes i råstoffilladelsens bilag B.3. Region Midtjylland har derfor stillet vilkår 13-14 om driftstider.

Region Midtjylland er den kompetente myndighed ift. tilladelsen efter råstofloven og fører tilsyn med overholdelse af tilladelsens vilkår.

H. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort fredag den 25. august 2023 på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk under Råstofafgørelser: <https://www.ru.rm.dk/klima-og-miljo/rastoffer/rastofafgorelser-og-dispensationer/rastofafgorelser/>

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget her.](#)

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Domstolsprøvelse

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelse efter råstofloven og miljøvurderingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. råstoflovens § 43, stk. 1 og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra offentliggørelsen.

H.1. Afgørelser efter råstofloven¹⁹

Afgørelsen kan, jf. råstoflovens § 13, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor).

Region Midtjyllands vurderinger efter habitatbekendtgørelsen²⁰ og indsatsbekendtgørelsen²¹ kan ligeledes påklages efter klagereglerne i råstofloven.

Rettidig klage har jf. råstoflovens § 16 stk. 8 opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

H.2. Afgørelsen efter miljøvurderingsloven²²

Afgørelsen kan, jf. miljøvurderingslovens kap. 18, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor).

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren

---

¹⁹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/1/2017 om råstoffer med senere ændringer.

²⁰ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

²¹ Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter med senere ændringer.

²² Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) med senere ændringer.

- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder et nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer

H.3. Afgørelsen efter vandforsyningsloven²³

Afgørelser i medfør af vandforsyningslovens kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i overensstemmelse med klagereglerne i vandforsyningsloven. For klagevejledning henvises til Holstebro Kommunes klagevejledning i bilag D.

H.4. Afgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven²⁴

Afgørelser i medfør af miljøbeskyttelsesloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i overensstemmelse med klagereglerne i miljøbeskyttelsesloven. For klagevejledning henvises til Holstebro Kommunes klagevejledning i bilag D.

H.5. Afgørelsen efter privatvejsloven

Afgørelser i medfør af privatvejsloven kan påklages til Vejdirektoratet i overensstemmelse med klagereglerne i privatvejsloven. For klagevejledning henvises til Holstebro Kommunes klagevejledning i bilag E.

---

²³ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning m.v. med senere ændringer.

²⁴ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 03/01/2023 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

I. Orientering

Afgørelsen samt bilag er den 25. august 2023 sendt til:

Myndigheder:

- Holstebro Kommune – tm@holstebro.dk
- Miljøstyrelsen - mst@mst.dk
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune - info@kulmus.dk
- Vejdirektoratet - vd@vd.dk, pemo@vd.dk
- SKAT, Kontrolafdelingen - myndighed@skat.dk

Forsyninger:

- TDC A/S - tdckabel@tdc.dk
- JYSK ENERGI FIBERNET A/S / Fiber Backbone A/S - ler@fiberbb.dk
- NOE Net A/S - ler@noe.dk
- Evida Nord A/S - ledningsinfo@evida.dk
- TELIA DANMARK - kf@telia.dk
- Vestforsyning Spildevand A/S - ler@vestforsyning.dk

Side 43

Foreninger:

- Friluftsrådet - fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN Holstebro - dnholstebro-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF Holstebro - holstebro@dof.dk

Lodsejere og beboere af følgende matrikler og beboelsesejendomme:

- Ejere af 22a Den mellemste Del, Borbjerg
- Ejere af 2o Borbjerg By, Borbjerg
- Ejere af 3e Borbjerg By, Borbjerg
- Ejere af 4d Borbjerg By, Borbjerg
- Ejere af 5e og 5g Borbjerg By, Borbjerg og 35e Den østlige Del, Borbjerg
- Ejere af 8b Borbjerg By, Borbjerg og 35d Den østlige Del, Borbjerg (ansøger)
- Ejere af 35a Den østlige Del, Borbjerg
- Ejere af 35b Den østlige Del, Borbjerg
- Ejere af 34e Den østlige Del, Borbjerg
- Ejere af 34d Den østlige Del, Borbjerg
- Ejere af 34f Den østlige Del, Borbjerg
- Ejere af 9aa Den østlige Del, Borbjerg
- Beboere på Bartholinsvej 1, 2 og 3
- Beboere på Viborgvej 151, 153 og 156
- Beboere på Vester Hesselvej 2

J. Bilag

- A. Kortrids over tilladelsens areal
- B. Miljøkonsekvensrapport af 2. marts 2023 fra Skave Grusgrav A/S
  - 1. Miljøkonsekvensrapport
  - 2. Bilag 1-13 til miljøkonsekvensrapporten
  - 3. Grave- og efterbehandlingsplan af 21. august 2023
  - 4. Ikke-teknisk resumé af miljøkonsekvensrapporten
- C. Habitatvurdering vedr. Natura 2000-områder og bilag IV-arter
- D. Tilladelse til midlertidig grundvandssænkning, vandindvinding og nedsivning af grundvand af 25. august 2023 fra Holstebro Kommune
- E. Afgørelse om midlertidig nedlæggelse af en del af Hedeagervej af 23. juni 2023 fra Holstebro Kommune
- F. Høringssvar til udkast til tilladelser og miljøkonsekvensrapport